

FINANCIRANJE MAJHNIH IN SREDNJE VELIKIH PODJETIJ

Majhna in srednje velika podjetja (v nadaljevanju MSP) so pomemben segment slovenskega gospodarstva in to ne samo po kriteriju številčnosti (99 % vseh podjetij v Sloveniji je MSP). MSP nudijo tri četrtine vseh delovnih mest v zasebnem sektorju in prispevajo več kot 60 % dodane vrednosti, ki jo ustvarijo podjetja v Sloveniji. Poleg tega so pomemben instrument pospeševanja konkurenčnosti industrije in tudi pomemben vir inovacij, raziskav in razvoja.

MSP se tudi v Sloveniji soočajo z večjimi težavami pri dostopanju do finančnih sredstev kot velika podjetja. MSP so odvisna predvsem od bančnih virov financiranja in v povprečju plačujejo višje stroške financiranja. Slednje je povezano z več dejavniki, med katerimi prevladujeta večja negotovost prihodnjega poslovanja in manjše vrednosti opredmetenih sredstev, ki jih podjetja lahko zastavijo v zavarovanje. Zaradi plitvega in nelikvidnega domačega kapitalskega trga so njihovi alternativni viri financiranja še bolj omejeni. Ker so pomembne funkcije številnih MSP inovacije, raziskave in razvoj, njihove naložbe navadno ne morejo biti odložene do časa pridobitve lastnih virov, zato na določeni točki potrebujejo zunanje vire financiranja. Ker se zavedamo, da so MSP zaradi svojega splošnega pomena, dobre prilagodljivosti in sposobnosti za hitro rast odgovorna za velik delež ustvarjanja blaginje in gospodarske rasti, obveščamo podjetja in tudi finančne posrednike o nekaterih dodatnih možnostih dostopanja do finančnih sredstev, ki so na razpolago MSP.

V nadaljevanju so opisane finančne spodbude, ki jih ponujajo različne mednarodne in domače institucije za financiranje MSP. Na evropski ravni so razpoložljiva precejšnja namenska sredstva za financiranje MSP prek različnih programov Evropske investicijske banke, Evropskega investicijskega sklada in Evropskega združenja garancijskih shem. Evropski investicijski sklad je nadomestil prejšnji program za konkurenčnost in inovativnost "Competitiveness and Innovation Programme (CIP)" z dvema novima programoma COSME 2014-2020 in Obzorje 2020, ki nudita MSP še večji obseg sredstev. Ti mednarodni programi zagotavljajo sredstva le prek finančnih posrednikov (bank, Slovenskega podjetniškega sklada, regionalnih razvojnih agencij, družb tveganega kapitala, investicijskih družb, lizing podjetij, raznih skladov, itd.¹), ki potem neposredno financirajo MSP. Na domačem trgu nudita Slovenski podjetniški sklad in Slovenska izvozna in razvojna banka (SID banka) skupaj s sodelovanjem poslovnih bank precejšen obseg sredstev tudi za MSP. Nekateri njuni programi financiranja so podjetjem na voljo neposredno, drugi pa prek finančnih posrednikov.

Najpogostejši finančni posrednik v vseh navedenih programih so banke. V Sloveniji je znašalo stanje bančnih posojil, danih MSP, maja 2014 slabih 7 mrd EUR, pri čemer je bila slaba četrtina financirana iz namensko pridobljenih sredstev. Večino namensko pridobljenih sredstev so banke črpale iz shem SID banke (59 %), Evropske investicijske banke (20 %) in Slovenskega podjetniškega sklada (11 %). V danih makroekonomskih okoliščinah je koriščenje teh namenskih sredstev sicer v veliki meri zadovoljivo, vendar bi ob ustreznem povpraševanju finančno sposobnih podjetij (z zdravo osnovno dejavnostjo) koriščenje v prihodnosti lahko še povečali.

Pomemben segment MSP predstavljajo podjetja, ki imajo dober poslovni načrt in še nerealiziran tržni potencial, vendar imajo zaradi različnih razlogov (kratko obdobje poslovanja, pomanjkanje sredstev ipd.) skromno kreditno sposobnost. Banke v teh primerih navadno niso pripravljene prevzeti kreditnega tveganja brez ustreznih garancij, zato se take družbe v tujini običajno financirajo prek skladov tveganega kapitala in poslovnih angelov. Evropski investicijski sklad in program COSME ponujata sredstva oziroma instrumente, namenjene prav financiranju prek skladov tveganega kapitala in poslovnih angelov, ki pa so kljub desetim obstoječim družbam tveganega kapitala v Sloveniji

---

¹ Dodatne informacije o trenutnem naboru finančnih posrednikov in kratek pregled nekaterih programov so dostopni na: <http://europa.eu/youreurope/business/funding-grants/access-to-finance/>

trenutno še docela nekorisčena.² Nekatere družbe tveganega kapitala so s Slovenskim podjetniškim skladom sklenile javno-zasebno partnerstvo in prek njih Sklad ponuja podjetjem do konca leta 2015 okvirno 19 mio EUR specializiranega lastniškega financiranja – tveganega in mezzanin kapitala.³

Koriščenje v nadaljevanju opisanih sredstev je pogosto strogo namensko in pogojeno z izpolnjevanjem določenih meril, ki pa navadno niso bistveno drugačna od zahtev poslovnih bank za pridobitev posojila (npr. da mora imeti podjetje ustrezen poslovni načrt, zadostno in ustrezno zavarovanje, zadosten denarni tok, da ne sme imeti težav s prezadolženostjo ipd.). Včasih so omejitve bolj zavezujoče in so na primer vezane na določeno dejavnost poslovnega subjekta, na določen delež lastne udeležbe pri investiciji, včasih pa tudi na starost podjetja. Določena sredstva zato ne bodo vedno primerna za vsa podjetja. V nadaljevanju smo kratkem opisu posameznih programov dodali še neposredno internetno povezavo na programe, kjer so na razpolago vse podrobnosti, želene informacije pa nudijo tudi sodelujoči domači finančni posredniki.

Evropski investicijski sklad – EIF

Evropski investicijski sklad (v nadaljevanju EIF) je bil ustanovljen leta 1994, njegovo osrednje poslanstvo pa je podpora evropskim MSP, tako da jim omogoči dostop do financiranja. Večinski delničar EIF je Evropska investicijska banka (v nadaljevanju EIB), skupaj pa sestavljata "EIB Group". Sklad upravlja z lastnimi sredstvi ali sredstvi, ki sta mu jih namenila EIB ali EU, ta sredstva pa potem posreduje do nacionalnih finančnih posrednikov.

Financiranje majhnih in srednje velikih podjetij v Sloveniji prek EIF

Slovenija je do zdaj črpala malo sredstev EIF. Dosedanje financiranje MSP je potekalo prek finančnih posrednikov, ki so črpali le sredstva dolžniških produktov EIF:

- **portfelj garancij.** V letih 2007-2013 se je izvajal program CIP SMEG - Competitiveness and Innovation Framework Programme (http://www.eif.org/what_we_do/guarantees/cip_portfolio_guarantees/index.htm), ki je nudil EU garancije finančnim posrednikom, ki so spodbujali financiranje MSP. V tem programu je sodeloval tudi Slovenski podjetniški sklad. Zdaj bosta CIP program nadomestila programa COSME 2014-2020 in Obzorje 2020 (opisana v nadaljevanju).
- Projekt "**European Progress Microfinance Facility**" (http://www.eif.org/what_we_do/microfinance/index.htm) je trenutno še na voljo in zagotavlja jamstva za finančne posrednike, ki nudijo finančne instrumente MSP, ter nudi sredstva za določene instrumente (dolgoročna posojila, "risk-sharing" posojila, kapital v obliki podrejenega dolga, investicije v obliki lastniškega kapitala). Inicijativa je bila ustanovljena z 205 mio EUR sredstev (za vse članice EU), ki sta jih prispevali Evropska komisija in Evropska investicijska banka, upravlja pa ga EIF. Usmerjen je na skupine z omejenim dostopom do običajnega posojilnega trga (vendar ne izključno nanje). Takšni primeri so podjetnice, mladi podjetniki, podjetniki iz manjšinskih skupin, podjetniki s posebnimi potrebami, samostojni podjetniki, »start-up« podjetja itd. Posojila v višini največ 25.000 EUR so na voljo prek izbranih finančnih posrednikov,⁴ ki sodelujejo pri instrumentu.

V okviru projekta "**Competitiveness and Innovation Programme (CIP)**", ki je potekal v letih 2007-2013, je Slovenija prek Slovenskega podjetniškega sklada črpala nekaj **več kot 80 mio EUR** za

² Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo vodi register družb tveganega kapitala: http://www.mgrt.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/podjetnistvo_konkurencnost_in_tehnologija/drugi_pomembni_dokumenti/registe_r_druz_b_tveganega_kapitala/

³ Več informacij lahko najdete na: <http://www.podjetniskisklad.si/87/2014/nalozbe-tveganega-in-mezzanin-kapitala-preko-druz-b-tveganega-kapitala.html>

⁴ Zadnje informacije o naboru finančnih posrednikov lahko najdete na: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=983&langId=en>

spodbujanje financiranja MSP. Iz projekta "**European Progress Microfinance Facility**", ki je stekel leta 2010 (in je še vedno odprt) pa so doslej črpali le trije finančni posredniki v skupni vrednosti **23 mio EUR**.

Slovenija z izjemo navedenih dveh programov do zdaj ni koristila drugih sredstev oziroma produktov, ki jih nudi EIF za financiranje MSP. Tako obstaja kar nekaj instrumentov, predvsem lastniških, ki bi jih lahko koristili in z njimi **povečali kapital v podjetjih** (http://www.eif.org/what_we_do/equity/index.htm):

- **sklad tveganega kapitala** – prek nacionalnih skladov tveganega kapitala oziroma družb za upravljanje skladov je mogoče investirati v MSP, ki so v začetni ali razvojni fazi,
- **sofinanciranje s poslovnimi angeli** – skupaj s skladom evropskih poslovnih angelov (European Angels Fund – EAF) je mogoče investirati v inovativne MSP,
- **skladi nižjega oziroma srednjega trga** – prek lastniškega kapitala in hibridnih instrumentov omogočajo financiranje MSP predvsem v razvojni fazi,
- **Technology Transfer** – proces, ki rezultate raziskav preoblikuje v tržne produkte oziroma storitve (instrumente), v katere je mogoče investirati.

Evropska investicijska banka – EIB

Evropska investicijska banka je v lasti 28 držav EU, Slovenija pa z njo sodeluje že od leta 1993. Glavni vir financiranja EIB je zadolževanje na svetovnih trgih kapitala z izdajanjem obveznic, ta sredstva po potem po nizkih obrestnih merah (OM so skoraj enake stroškom posojila) nameni različnim projektom, ki so v skladu s cilji EU:

- **podpora malim in srednje velikim podjetjem,**⁵
- podpora ekonomski in socialni koheziji,
- projekti na področju inovativnosti in na znanju temelječem gospodarstvu,
- projekti na področju okoljske trajnosti,
- razvoj prometnih in energetskih omrežij,
- projekti na področju preskrbe z energijo.

Čeprav EIB v principu sofinancira do 50 % vrednosti projekta, lahko v izjemnih primerih sofinanciranje poveča do 75 %. Še posebej je usposobljena za financiranje projektov s področja transporta, energetike in industrije. Približno 90 % posojil je namenjenih programom in projektom znotraj EU.

Glavne storitve, ki jih nudi EIB:

- **Posojila:** posojila za učinkovite programe in projekte v javnem in zasebnem sektorju. Med prejemniki so tako velike korporacije kot občine in mala podjetja.
- **Jamstva:** na voljo številnim organom, denimo bankam, liziškim družbam, jamstvenim ustanovam, vzajemnim jamstvenim skladom, pravnim osebam s posebnim namenom listinjenja itd.
- **Tvegani kapital:** zahtevke za tvegani kapital je treba nasloviti neposredno na finančnega posrednika.
- **Tehnična pomoč:** skupina strokovnjakov ekonomistov, inženirjev in specialistov dopolnjuje finančno ponudbo EIB.

Lastnosti oziroma prednosti posojil, ki jih ponuja EIB za financiranje MSP:

- ugodna obrestna mera (max OM: Euribor 6m + 3,80 % p.a.),
- daljše ročnosti odplačil: 2-12 let,
- možnost odloga plačil glavnice do 4 let (primerno za projekte, ki v prvih letih ne ustvarjajo večjih denarnih tokov),

---

⁵ http://www.eib.org/attachments/thematic/supporting_smes_en.pdf

- znesek posojila lahko predstavlja do 80 % vrednosti investicije,
- sredstva, ki jih banka dodeli MSP iz naslova posojila, ne smejo biti višja od 12,5 mio EUR.

Financiranje majhnih in srednje velikih podjetij v Sloveniji prek EIB

Od leta 1998 si je Slovenija za namene financiranja MSP pri EIB sposodila 1,7 mrd EUR sredstev, od tega 710 mio EUR v zadnjih štirih letih (340 mio EUR v letu 2013, 120 mio EUR v letu 2012, 120 mio EUR v letu 2011 in 130 mio EUR v letu 2010). EIB je v Sloveniji na področju financiranja MSP trenutno aktivna prek osmih finančnih posrednikov.⁶

Pri črpanju sredstev EIB je bila v zadnjih letih najbolj aktivna SID banka. Konec leta 2013 si je za namen financiranja MSP sposodila 300 mio EUR, ta sredstva pa prek različnih produktov ponuja neposredno MSP ter tudi posredno drugim bankam za financiranje MSP. **Produkti**, ki so **trenutno na voljo pri SID banki** za financiranje MSP so:

- **neposredno financiranje MSP iz vira EIB** (<https://www.sid.si/linije-eib/financiranje-msp-iz-vira-eib>),
- **razvojno-spodbujevalni program SID banke za mikrofinanciranje** – posojila med 30.000 in 100.000 EUR (<https://www.sid.si/financiranje/krediti-iz-posojilnega-sklada-za-msp>),
- **razvojno-spodbujevalni program SID banke za financiranje** – posojila med 100.001 in 1.000.000 EUR (<https://www.sid.si/financiranje/krediti-iz-posojilnega-sklada-za-msp>),
- **program za razvoj konkurenčnega gospodarstva in internacionalizacije** (<https://www.sid.si/financiranje/financiranje---oktober-2010/razvoj-konkurenčnega-gospodarstva-in-internationalizacije>),
- **financiranje tehnološko-razvojnih projektov** (<http://www.sid.si/financiranje-tehnolosko-razvojnih-projektov>) – program je sicer trenutno zaključen, vendar bo predvidoma jeseni 2014 objavljen nov program za iste namene.

EIB v zadnjem času posveča več pozornosti problematikam MSP in njihovem težjemu dostopanju do finančnih virov, zato ponuja nekaj novih iniciativ⁷ za prihodnja leta. Te iniciative večinoma še niso dovolj uveljavljene in so v pilotni izvedbi, zato bi bilo potrebno večje povpraševanje po teh shemah, če bi jih želeli uveljaviti tudi v Sloveniji. Tu je nabor in kratek opis štirih novih iniciativ:

a) Instrument za financiranje mednarodne menjave (EIB Trade Finance Initiative)

Namen tega instrumenta je zmanjšanje vrzeli (povečanje likvidnosti, obnovitev trgovinskih tokov, zmanjšanje stroškov financiranja) v financiranju MSP, ki se ukvarjajo s trgovinsko dejavnostjo. EIB nudi garancije (na revolving/obnovljivi osnovi) mednarodnim nasprotnim bankam, ki dajejo posojila MSP v trgovinski dejavnosti. Garancija zagotavlja 85-odstotno kritje trgovinskih produktov, namenjenih uvozu in izvozu.

Status:

- Decembra 2012 je bil odobren pilotni projekt za Grčijo v vrednosti 500 mio EUR, junija 2013 pa je bil dogovor podpisan z Eurobank, NBG in Piraeus bank; prve operacije so bile že sklenjene;
- Odobren 150 mio EUR vreden projekt na Cipru;
- Razširitev na druge države je v teku.

b) Posojila inovativnim MSP v okviru pobude za delitev tveganja (Risk Sharing Instrument for innovative SMEs, RSI)

Vzpostavi se jamstveni sklad z namenom spodbujanja bank k dajanju posojil MSP, ki potrebujejo naložbeno financiranje in/ali obratovni kapital za podporo raziskavam, razvoju in inovacijskim dejavnostim. EIB zagotovi finančna jamstva, ki bodo krila začetno izgubo do določenega odstotka skupnih izgub celotnega portfelja.

⁶ Zadnje informacije o naboru finančnih posrednikov lahko najdete na spletni strani <http://www.eib.org/projects/priorities/sme/eu/index.htm>

⁷ <http://ec.europa.eu/slovenija/pdf/2013/05-eib-european-day-slovenia-eib-presentation-smes-rmb.pdf>

Status: To je skupna pilotska jamstvena shema EIF, EIB in Evropske komisije, s prvimi operacijami sklenjenimi v začetku leta 2013. Shema pokriva 12 držav članic (18 nasprotnih strank), znesek jamstev pa znaša okoli 950 mio EUR. Obdobje programa je 2014–2020. Več informacij lahko najdete na: http://www.eif.org/what_we_do/guarantees/RSI/index.htm.

c) **Program "Znanja in spretnosti ter delovna mesta – naložbe v mlade" ("Skills for Jobs – Investing in Youth" programme)**

V okviru komponente "Delovna mesta za mlade" EIB skupaj s partnerskimi bankami preučuje možnosti, ki bi dodatno povečala posojila za MSP (saj so ta glavni zaposlovalci mladih) in s tem spodbujala zaposlovanje. Komponenta "Naložbe v znanja in spretnosti" pa vključuje naložbe v izobraževanje, poklicno usposabljanje in študentska posojila (jamstva za študentska posojila v okviru programa "Erasmus+").

Status: Prva posojila za MSP so bila že podpisana (z namenskimi zneski za MSP, ki zaposlujejo mlade).

Več informacij lahko najdete na: http://www.eib.org/projects/priorities/skills_and_jobs/index.htm.

d) **Skupni instrument listinjenja (JOINT EIB-EIF ABS for SMEs Initiative)**

Ta instrument bo omogočal listinjenje novih in tudi obstoječih portfeljev posojil MSP – javna sredstva (sredstva iz strukturnih in investicijskih skladov, EIF, EIB, SID banke, programov COSME, Obzorje 2020 ipd.) bi bila združena za namene listinjenja portfeljev posojil MSP, finančni posredniki pa bodo morali financirati nova posojila MSP v znesku, sorazmernem znesku iz skupnega instrumenta.

Evropsko združenje garancijskih shem

Evropsko združenje garancijskih shem (angl. European Mutual Guarantee Association – AECM) je mednarodna neprofitna organizacija, katere poslanstvo je izdajanje garancijskih posojil za MSP, ki imajo gospodarsko zanimive projekte, vendar ne morejo predložiti zadostnega zavarovanja. Garancije za bančna posojila, ki jih izdajajo članice AECM (mednje spadata Slovenski podjetniški sklad in Združenje regionalnih razvojnih agencij⁸), lahko nadomestijo manjkajoče zavarovanje in tako bankam omogočajo izdajanje posojil MSP. Posredni poroki za te garancije so običajno državni organi.

Od tega imajo koristi vse udeležene stranke, in sicer:

- MSP omogoča lažji in cenejši (subvencija obrestne mere) dostop do posojil za uresničitev poslovnega projekta,
- poslovna banka pridobi partnerja pri porazdelitvi tveganj, kar jo lahko spodbudi k večji ponudbi posojil za MSP,
- državni organi imajo koristi od multiplikacijskega učinka – multipliciranje državnih sredstev in združevanje z bančnimi viri.

Več informacij lahko najdete na: <http://www.aecm.eu/en/aecm-european-association-of-mutual-guarantee-societies.html?IDC=18&IDD=24>.

Financiranje majhnih in srednje velikih podjetij v Sloveniji prek AECM

Stanje obveznosti z naslova **izdanih garancij** je v Sloveniji konec leta 2012 znašalo **227 mio EUR** (219 mio EUR – Slovenski podjetniški sklad, 8 mio EUR – Združenje regionalnih razvojnih agencij).

V preteklih letih je Slovenski podjetniški sklad (v nadaljevanju Sklad) zaradi vpliva finančne krize prilagodil nekatere garancijske linije. Sklad trenutno omogoča mikro garancije za obratna sredstva,

⁸ Zadnje informacije o članicah AECM lahko najdete na: <http://www.aecm.eu/en/members.html?IDC=55>

investicijske garancije in garancije za mlada ("start-up") podjetja. Posojilo, zavarovano z garancijo Sklada, je za podjetja ugodnejše zaradi nižjih zahtev po zavarovanju, nižjih obrestnih mer, daljše ročnosti posojila in možnosti koriščenja moratorija pri vračilu posojil. Slovenski podjetniški sklad sodeluje z večino slovenskih bank,⁹ prek katerih podjetje zaprosi za posojilo z obrazložitvijo, da bi za zavarovanje posojila koristilo garancijo Sklada. Na podlagi pozitivnega sklepa banke se podjetje prijavi na javni razpis Sklada.

Več informacij o garancijah Slovenskega podjetniškega sklada lahko najdete na: www.podjetniskisklad.si.

Programa COSME 2014-2020 in Obzorje 2020

Programa COSME 2014-2020 in Obzorje 2020 bosta nadomestila dosednji program **Competitiveness and Innovation Programme (CIP)**.

Program COSME 2014-2020

Gre za nov program EU, ki bo med letoma 2014 in 2020 namenjen MSP. COSME bo pomagal premostiti tržno vrzel v dostopu do denarnih sredstev ter pri internacionalizaciji in zagonu poslovanja. V primerjavi z zaključenim programom CIP se bo COSME bolj odzival na potrebe MSP in se usmeril tudi k ranljivim skupinam podjetij, ki imajo trenutno težave pri dostopanju do virov financiranja. Program bo spodbujal tudi razvoj podjetniških znanj in mentorstvo mladih podjetnikov. Trenutno je predvidenih 2,3 mrd EUR sredstev (za celotno EU) za prihodnjih sedem let, pri čemer je:

- 60 % namenjenih za finančne instrumente (garancije in tvegani kapital),
- 21,5 % za akcije, ki spodbujajo dostop MSP do trgov (npr. Enterprise Europe Network),
- 11 % bo namenjenih izboljšavam pogojev za MSP (npr. odpravo administrativnih bremen),
- 2,5 % pa za promocijo podjetništva in izobraževanje za podjetništvo (npr. Erasmus za mlade podjetnike),
- ostala sredstva bodo krila stroške administracije in fleksibilnosti programa.

Več informacij lahko najdete na: http://ec.europa.eu/enterprise/initiatives/cosme/index_en.htm.

Podjetja lahko do sredstev COSME dostopajo prek finančnih posrednikov¹⁰ v sodelujočih državah.

Program Obzorje 2020

Program Obzorje 2020 je osrednji program EU za spodbujanje raziskav in inovacij. V novem finančnem obdobju (do leta 2020) bo spodbujal naložbe v ključne tehnologije, boljši dostop do kapitala ter podpiral MSP v trženju inovativnih proizvodov in procesov. Neposredno bo za MSP namenjenih 20 % sredstev, kar znese več kot 8,5 mrd EUR. Program bo podpiral predvsem ustanovitveno in zagonsko stopnjo novih podjetij. Novost bo tudi možnost kombiniranja sredstev med programi. Evropska komisija spodbuja države članice, da izkoristijo finančne instrumente v okviru strukturnih skladov.

Več informacij lahko najdete na <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en>.

---

⁹ Seznam sodelujočih bank je objavljen na www.podjetniskisklad.si

¹⁰ Zadnje informacije o naboru finančnih posrednikov lahko najdete na spletni strani http://europa.eu/youreurope/business/funding-grants/access-to-finance/index_en.htm